

Nyomtatott és online sajtó

Potápi: a magyar közösségek megtartásában kulcsfontosságú a magas színvonalú, anyanyelven elérhető egészségügyi ellátás

2021. február 5. – MTI, Híradó, Magyar Nemzet, Hír TV, PestiSrácok, Krónika, Erdély Online, Felvidék Ma, Vajdaság Ma, Kárpátalja Ma, kormány.hu

A magyar közösségek megtartásában kulcsfontosságú, hogy magas színvonalú, magyar nyelven elérhető egészségügyi ellátás működjön a határainkon túl is. Fontos, hogy a külföldi magyarság szülőföldjén biztonságban érezze magát – közölte Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára pénteken. A Nemzetpolitikai Államtitkárság megbízásából a Bethesda Gyermekkórházzal és a Magyar Gyerekorvosok Társaságával együttműködésben indított, külföldi magyar egészségügyi szakembereknek szóló online képzéssorozat indulása alkalmából megfogalmazott közleményben jelzik, hogy a 2021 a nemzeti újrakezdés éve keretében az államtitkárság tematikus hónapokat tart. Január a sport hónapja volt, február pedig a gyermekegészség hónapja lesz. Ennek részeként négyalkalmas online képzéssorozatot szerveznek február 5-e és 26-a között külföldi magyar gyerekorvosok, ápolók, gyermekegészségügyi szakemberek számára, amelynek célja a tudásátadás és a Kárpát-medencei szakmai hálózat erősítése. Potápi Árpád János kiemelte: a járványhelyzet is megmutatta, hogy nemcsak a gazdaság vagy éppen a turizmus területén van szükség egységes Kárpát-medencei nézőpontra, hanem az egészségügy területén is.

Az MKP és a Híd hozza létre az egységes felvidéki magyar pártot

2021. február 5. – MTI, Demokrata, Ma7.sk, bumm.sk, Új Szó

A Magyar Közösség Pártja (MKP) és a Híd párt hozza létre az egységes felvidéki magyar pártot, miután a harmadik tárgyalópartner, az Összefogás nevű szervezetnek tett kompromisszumos javaslataik nem vezettek eredményre – derült ki az MKP és a Híd közös nyilatkozatából, amelyet pénteken juttattak el az MTI-nek. Szlovákiában mintegy másfél éve kezdődött az egységes felvidéki magyar politikai érdekképviselet létrehozását célzó folyamat. A többször is megrekedt folyamat egyik jelentős mozzanata az volt, amikor tavaly augusztusban az MKP, a Híd és az Összefogás mozgalom szándéknyilatkozatot írt alá az érdekképviselet létrehozásáról. Tavaly decemberben a folyamat új szakaszához érkezett, amikor az érdemi választói támogatottsággal rendelkező két párt, az MKP és a Híd elnökei bejelentették: a pártegyesítés kérdéseinek 95 százalékában már megegyeztek.

Provokáció? A román zászló színeit festették fel a Székely vértanúk emlékművére Marosvásárhelyen

2021. február 7. – Krónika, maszol.ro, transindex.ro, szekelyhon.ro

Ismeretlen tettesek megrongálták pénteken Marosvásárhelyen a Székely vértanúk emlékművét, amelyre felfestették a román piros-sárga-kék zászlót. Az RMDSZ feljelentést tett a történetek miatt. A román lobogó színeit minden bizonnyal festékszóróval vitték fel a megyeszékhely köztéri emlékművének egyik oldalára. A történeteket Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere közösségi oldalán posztolt bejegyzésében elítélte, etnikai alapú provokációt sejtve a történetek mögött. Az előljáró úgy vélekedett, etnikai konfliktus gerjesztésének szándékával már nem lehet megosztani a vásárhelyieket, ennek ellenére egyesek nem adják ezt fel. „Ne dőljünk be az iskolázatlan rosszakaróinknak. Városunk csak akkor fejlődhet, ha nem hagyunk helyet az etnikai alapú provokációknak” – közölte Soós Zoltán.

Februárban újraindul az Iskola Alapítvány délutáni oktatási programja

2021. február 5. – maszol.ro

Az iskolák megnyitásával újraindul a tanév második felében az Iskola Alapítvány délutáni oktatási programja – közölte pénteken az alapítvány. A projekt február 8-ától összesen 12 megyében, 38 helyszínen mintegy 1660 kisdíák részvételével folytatódhat. Ebben a félévben az eddigi intézmények mellett új településeken is indul délutáni oktatás: Maros megyében a magyarfülpösi szórványkollégiumban, Kolozs megyében Mérában, illetve Kalotaszentkirályon. A programban résztvevő tanintézmények teljes listája itt olvasható. A program elindítása a tanév elején is nagy kihívást jelentett, az online oktatás idejére viszont – érthető okokból – a délutáni oktatást is szüneteltetni kellett. „Nagyon örülünk, hogy a nehézségek ellenére a második félévtől végre újraindulhat a program, ráadásul az első félévhez képest még több tanintézmény csatlakozott hozzánk” – idézte a közlemény Nagy Zoltán Leventét, az Iskola Alapítvány elnökét.

Iskolanyitás: a pohár tele felére koncentrálnak a magyar szülők képviselője

2021. február 5. – maszol.ro

A mindenki által blamált online oktatásnak a rengeteg negatívum mellett pozitív oldalai is voltak, mindenképp az, hogy a digitális eszközök játékszerből munkaeszközzé avanszáltak – összegezte az elmúlt iskolai szemeszter tapasztalatait a Magyar Szülők Szövetségének elnöke. A hétfőtől újrainduló iskolalátogatás kapcsán Csíky Csengele megállapította, hogy minőségi változás érzékelhető az egészségügyi és oktatási felelősök viszonyulásában is.

Magyarországi maszkadomány érkezik erdélyi iskolákba

2021. február 5. – Bihari Napló

Magyarország Köztársasági Elnöki Hivatalának felkérésére a Külgazdasági és Külügyminisztérium 260 ezer KN95 típusú részecskeszűrő félálarcot (védőmaszkot) küld az erdélyi magyar iskoláknak, az Unitef83 Műszaki Tervező és Fejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság felajánlásával. Az adomány közvetítésében a Dévai Szent Ferenc Alapítvány is közreműködött.

Letisztították az összemázolt székely vértanúk emlékművét Marosvásárhelyen

2021. február 6. – Krónika, transindex.ro, maszol.ro, szekelyhon.ro

Letisztították a marosvásárhelyi polgármesteri hivatal alkalmazottai a székely vértanúk emlékművét, amelyet pénteken rongáltak meg ismeretlen tettesek. A helyreállításról Soós Zoltán polgármester posztolt fényképfelvételt szombaton a következő szöveggel: „Curat, tiszta”. Az 1854-ben Habsburg-ellenes felkelés szítása miatt kivégzett székely vértanúk vesztőhelyén állított obeliszk egyik oldalára a román nemzeti színeket festették fel egy nappal korábban. Az RMDSZ feljelentést tett a történetek miatt, a rendőrség nyomozást indított. Soós Zoltán polgármester az ügyben úgy vélekedett, etnikai konfliktus gerjesztésének szándékával már nem lehet megosztani a vásárhelyieket, ennek ellenére egyesek nem adják ezt fel.

Nagyvárad nyelvi tájképének rejtelmek

2021. február 6. – Bihari Napló

Mit jelent a nyelvi tájkép, és mennyi mindent árulhat el egy térségről vagy egy kisebb-nagyobb településről? Hogyan segíthet a nyelvi tájkép feltérképezése a kisebbségi nyelvi jogok érvényre jutásában? Ezekre a kérdésekre próbálnak választ találni.

Makkai Péter és Sándor Gábor államtitkárok kinevezése megjelent a Hivatalos Közlönyben

2021. február 6. – transindex.ro

Két államtitkárt nevezett ki az RMDSZ javaslatára Florin Cîțu miniszterelnök. A kormányfő a közlekedési minisztériumba Sándor Gábort, a munkaügyi minisztériumba Makkai Pétert nevezte ki államtitkárnak. A kinevezések péntek este megjelentek a Hivatalos Közlönyben. Sándor Gábor közúti forgalombiztonsági szakértő, a Közúti Közlekedési Tanintézet alapítója, 1999 szeptemberétől elnöke, a szaktanfolyami képzést nyújtó IFPTR kft. ügyvezetője. Makkai Péter 49 éves református lelkész a sepsiszentgyörgyi Diakónia Keresztyén Alapítvány fogyatékkal élők, gyermekjóléti és családsegítő ágazatának igazgatója.

Vizsgálódik a rendőrség a székely vértanúk emlékműve megrongálásának ügyében

2021. február 7. – maszol.ro

A Maros megyei rendőrség vizsgálatot indított a marosvásárhelyi székely vértanúk emlékműve megrongálásának ügyében. Az RMDSZ feljelentése nyomán jártak el. A rendőrség szombati közleménye szerint péntek este 20 óra körül értesültek arról, hogy ismeretlen tettesek a székely vértanúk vesztőhelyén állított obeliszk egyik oldalára a román nemzeti színeket festették fel. A rongálással gyanúsított személyek azonosítása folyamatban van. Az RMDSZ péntek este közölte: elítél minden szélsőséges megnyilvánulást. Egyben arra kérte Marosvásárhely lakóit, hogy ne dőljenek be a provokációnak, maradjanak higgadtak. Azt is közölte, hogy feljelentést tettek ismeretlen tettes ellen, a városrendészet pedig már dolgozik a rongálás kijavításán.

Letisztították a pénteken lemázolt székely vértanúk emlékművét

2021. február 6. – maszol.ro, transindex.ro

Szombaton a koradélutáni órákban már eltűntek a marosvásárhelyi székely vértanúk emlékművéről a pénteki mázolás nyomai. A városháza alkalmazottai lemosták a piros, sárga és kék festéket. Erről Soós Zoltán polgármester számolt be a Facebook-oldalán.

Épül az új Szamos-híd Szatmárnémetiben, ha a kivitelező tartja a határidőt, két év múlva át is adják

2021. február 6. – maszol.ro

Szatmárnémetiben az épülő harmadik Szamos-híd munkálatait tekintette meg Cseke Attila fejlesztési miniszter, akit Kereskényi Gábor polgármester és Pataki Csaba megyei tanácselnök kalauzolt el a helyszínen szombaton délelőtt. Kereskényi Gábor közölte, az új Szamos-híd megépítése az elmúlt harminc esztendő legjelentősebb beruházása a szatmári megyeszékhelyen. Az átjáró megépítése 169 millió lejbe kerül, a költségeket pedig nagyjából fele-fele arányban finanszírozza a helyi önkormányzat és a Cseke Attila által vezetett fejlesztési minisztérium.

Tízéves a székelyudvarhelyi demokráciaközpont

2021. február 6. – szekelyhon.ro

Pontosan tíz éve nyitott meg a székelyudvarhelyi demokráciaközpont: az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács által fenntartott irodahálózat székelyudvarhelyi kirendeltségénél azóta mintegy harmincezer személy kérelmezte a magyar állampolgárságot. Tavaly a demokráciaközpontok a járvány miatt időszakosan bezártak, ám az átmeneti bizonytalanság után most újra készen állnak visszatérni a megszokott munkarendre – választa Sándor Krisztina. Az EMNT elnökségi tagja kifejtette, a hálózatban működő irodák zömét sikerült

megtartani, Udvarhelyszéken például az elmúlt időszakban újraindították a szentegyházi kirendeltséget, illetve terveben van a székelykeresztúri iroda elindítása is.

Iakob Attila a kolozsvári USR új elnöke

2021. február 7. – transindex.ro

Az USR kolozsvári szervezete Iakob Attilát választotta új elnökének, a hírt egy Facebook-bejegyzésben erősítették meg. A tisztújítás szombaton zajlott, a Media9.ro szerint George Trif korábbi elnök pozíciójára három jelölt is pályázott: Romana Harosa, Ibraim Eden Yasin és Iakob Attila. A szavazás kétfordulós volt, ahol már az első körben Harosa visszalépett jelöltségétől. A második forduló szorosnak bizonyult, a szavazatok 52%-át kapta Iakob Attila, aki korábban a szervezet alelnöki funkcióját töltötte be. Iakob Attila történész, a kolozsvári Művészeti Múzeum munkatársa, doktori címét a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok Karán szerezte.

Az Összefogás reakciója a Híd és az MKP együttműködésére

2021. február 5. – bumm.sk

A pártegyesítés folyamatában az MKP elnöksége úgy döntött, a Most-Híddal együtt feláll az augusztus 20-i egyezséggel létrehozott tárgyalóasztaltól és külön egyeztetésekbe kezd. Mi továbbra is várjuk vissza őket a tárgyalóasztalhoz - írta Facebook-oldalán a párt. Az „Sajnáljuk, de elfogadjuk a döntést, hiszen e két párt egy évtizedig szemben állt egymással. Hatalmas feladat áll előttük, hogy ezt a múltat feldolgozzák. Az Összefogás továbbra is hisz abban, hogy a bizalmat az érdemi közös szakmai munka állíthatja helyre, a két pártot ezentúl is partnerként kezeljük és nyitottak vagyunk a közös munkára.” Az Összefogás teljes nyilatkozata a cikkben olvasható.

Berényi a Körképnek: A kétpárti egyezés kevés lesz az 5 százalékhoz (Interjú)

2021. február 5. – Körkép

A Körkép.sk Berényi Józsefet, az MKP általános elnökét, és Köpöncei Pétert, a párt Országos Tanácsának elnökét kérdezte az aktuális politikai fejleményekkel kapcsolatban. Pénteken hivatalosan is megerősítést nyert, az MKP és a Most-Híd úgy döntött, hogy a későbbiekben az Összefogás nélkül hoznak létre új, közös pártot. Az MKP így Forró Krisztián vezetése alatt formálisan is megszűnhet. Helyette egy vegyespárt – magyarpárt alkotta új politikai alakzat jöhet létre.

Óry Péter a Magyar Nemzetnek: Egyenértékű nyelvként kellene a többség és számbeli kisebbség nyelvhasználati kérdéseit megközelíteni

2021. február 5. – Ma7.sk

Óry Péter, Csallóközsütörtök polgármestere, a Pro Civis PT vezetője a Magyar Nemzetnek adott interjújában beszélt a járvány ideje alatt újra előtérbe került kétnyelvűségi problémákról. Óry azzal kezdte a beszélgetés, hogy kihangsúlyozta: „A kisebbségi nyelvhasználati törvény értelmében az egészségre való veszélyre felhívó tájékoztatók, köztéri feliratok, szórólapok mind-mind kétnyelvűek kell, hogy legyenek. (...) A hatályos törvény értelmében ezeket az államigazgatási szerveknek kellett volna elkészíteniük. A legutóbbi országos tesztelés során újdonság volt, hogy az önkormányzatokra hárult a felelősség, egészen a tanúsítványok kiadásáig.”

A ta3 ismét a kettős nemzetiséggel foglalkozott

2021. február 5. – Ma7.sk

Pénteken, a késő esti órákban került sor a szlovák ta3 hírtelevízió Jozef Šivák vezette vitaműsorára, amelyben hat meghívott, köztük három szlovákiai magyar politikus vitázott a hamarosan kezdődő népszámlálás nemzetiségi hovatartozást számláló részéről. A hat vendég közül hárman az egy nemzetiség megadásának lehetőségét támogatók közül került ki, élükön Gyimesi György (OĽaNO) parlamenti képviselővel, illetve ezt az oldalt erősítette Mózes Szabolcs (Összefogás) pártelnök és Milan Ján Pilip ruszin kisebbségi aktivista, a kormány Kisebbségi Tanácsának alelnöke. A két nemzetiség megadását, az ún. multietnicizmust szintén három vitázó, a téma zászlóvivője, Ravasz Ábel (Most-Híd), továbbá Michal Davala, emberi jogi ügyvéd és Ján Hero, oktatási minisztériumi osztályvezető képviselte.

"Eljött az idő, hogy a tárgyalásokat a cselekvés váltsa fel!" - petícióban állnak ki az MKP és a Híd megállapodása mellett felvidéki polgármesterek

2021. február 6. – Ma7.sk, Felvidék Ma

A petíciót jegyző településvezetők üdvözlik a Magyar Közösség Pártja és a Híd párt megegyezését, az egységes magyar párt megalakulása érdekében tett lépéseiket. "Történelmünk során számtalanszor bebizonyosodott, közösségünk akkor tudta a leghatékonyabban megvédeni és képviseltetni önmagát, amikor egységesen lépett fel. Ezért támogatjuk a magyar pártok egyesülési folyamatának elkezdését. Eljött az idő, hogy a tárgyalásokat a cselekvés váltsa fel" - áll a polgármesterek felhívásában. Mi, akikre a polgárok a településük, az otthonuk vezetését bízta, az erős érdekképviseletet támogatjuk. Ez önkormányzataink és közösségünk érdeke" - hangsúlyozzák a petíciót támogató településvezetők.

Bukovszky László: Gyimesi hazudik!

2021. február 7. – bumm.sk

A TA3 szombati vitaműsorában Gyimesi honatya megvádolta Bukovszky László kisebbségi kormánybiztost, hogy 2020 nyarán nem tudott neki választ adni arra, hogy a statisztikai hivatal hogyan fogja kiértékelni a népszámlálás második nemzetiségre vonatkozó kérdés válaszait. Bukovszky nem kapott teret a tévében a cáfolatra, ezért a Facebookon tette világossá, hogy Matovič magyar hangja nem mond igazat.

Az MKDSZ üdvözli a kétpárti megegyezést

2021. február 7. – bumm.sk

A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség üdvözli a Híd és a Magyar Közösség Pártja megegyezését, amellyel egy egységes, erős magyar párt létrehozásának alapjait kívánják megteremteni – áll az MKDSZ Elnökségének portálunkhoz eljuttatott állásfoglalásában. Az MKDSZ a magyarság számára sikertelen EP választások után, illetve a legutóbbi parlamenti választások előtt is azt a határozott álláspontot képviselte, hogy az egységes képviseletnek a két legnagyobb támogatással bíró, és országos struktúrákkal rendelkező párt megegyezésével kell létrejönnie. Ennek a formációnak kell aztán szélesre tárni a kapuit mindazon politikai és társadalmi szervezetek előtt, amelyek valóban közösségünk érdekében akarnak cselekedni.

Nem tettek jót Forró Krisztián (MKP) népszerűségének az egységesülési tárgyalások – Felmérés

2021. február 7. – Körkép

7 százalék bízik, 40 százalék nem bízik jelenleg Forró Krisztiánban. Az MKP elnökének aktuális mutatói egyben azt is jelzik, hogy országos ismertsége felfutóban van. A válaszadók 53 százaléka azonban jelenleg még nem tudja megítélni a magyar párt elnökét. Ez ugyan lehetőség a jövőre nézve, az igen/nem-el válaszok alapján azonban a tendencia negatív.

Visszaállították Rákóczi szobrát Csókán

2021. február 6. – Magyar Szó

Csütörtökön Csókán a Szentháromság katolikus templom előtt a helybeli Rákóczi férfiak tagjainak a segítségével visszaállították a helyére II. Rákóczi Ferenc kijavított tölgyfa szobrát. Az akcióban részt vett Balázs Ferenc, a község polgármesterének tanácsadója is. A 2014-ben felállított egész alakos szobor az adorjáni Erdélyi István faragó munkája, aki ingyen és bérmentve elvállalta, hogy helyreállítja a megrepedt faszobrot, amely két hónap után újrafestve visszakerült a talapzatára. A szobor visszaállításában részt vett a csókai kommunális közvállalat emelőgépe.

Templombúcsú Magyarcsernyén

2021. február 5. – Vajdaság Ma

Szent Ágota napja, február 5-e, a magyarcsernyei templom védőszentjének az ünnepe. Az idei szép idő miatt felnőttek és az iskola diákjai egyaránt, valamint vidéki hívek is megjelentek a szentmisén. A szentmisét Ft. Masa Tamás atya, tordai plébános celebrálta paptestvéreivel. Homiliájában Ft. Masa Tamás atya beszélt Szent Ágota életéről, kiemelte példamutató és erényes életét. Hangsúlyozta, hogy ezekben a nehéz időkben sem szabad megfedkednünk Istenről és a szentekről, és ahogyan a Szentek tanúságot tettek Istenbe vetett hitükről, ugyanúgy nekünk, halandó embereknek is ez a feladatunk.

Új könyvekkel gyarapodott a törökkanizsai Branislav Nušić Népkönyvtár

2021. február 5. – Vajdaság Ma

Az év elején 176 darab magyar nyelvű könyvet kapott a törökkanizsai Branislav Nušić Népkönyvtár, s ezzel együtt mintegy 65 ezer magyar és szerb nyelvű kötet várja az olvasókat a törökkanizsai könyvtárban. Romhányi Gabriella, az intézmény igazgatója elmondta, hogy közel 700 aktív olvasója van a könyvtárnak és folyamatosan azon dolgoznak, hogy kielégítsék olvasóik igényeit. - Január elején új könyvek érkeztek a könyvtárunkba. A tavalyi év során kaptunk egy levelet, amiben arról értesítettek minket, hogy 600 ezer forint értékben kapunk könyveket ajándékba. A könyvek Magyarország Kormánya és a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság jóvoltából, a Magyar Nemzeti Tanács közreműködésével jutottak el hozzánk. – nyilatkozta Romhányi.

Ünnepi rajz- és esszépályázat a magyar zászló és címer ünnepére

2021. február 7. – karp.at.in.ua

A Magyar Országgyűlés a magyar zászló és címer emléknapjául, így összetartozásunk egyik legfontosabb ünnepéül március 16-át jelölte ki. A Nemzetstratégiai Kutatóintézet, amely az emléknaphoz kapcsolódó ünnepek és események szervezésében kiemelt feladatot vállal, – a Kárpát-medencében, illetve a világban szétszórtan élő, valamennyi magát magyarnak valló óvodás, diák és egyetemista számára pályázatot hirdet. A pályázók – a Magyar zászló és címer témakör mellett – a magyar történelem kiemelkedő alakjainak, így Hunyadi János erdélyi vajda és főkapitány, Báthory István erdélyi fejedelem, Márton Áron erdélyi katolikus püspök, Hajós Alfréd olimpiai bajnok úszó, Gróf Esterházy János, a felvidéki magyarság kiemelkedő mártírpolitikusa életének évfordulóihoz kapcsolódó témakörökben is benyújthatják munkáikat.

Az ungvári Megyei Ukrán Zenei-Drámai Színház nagyszínpadát magyar partnerek segítségével újítják fel

2021. február 6. – karp.at.in.ua

Néhány éven belül megépítésének 40. évfordulóját fogja ünnepelni az ungvári Megyei Ukrán Zenei-Drámai Színház. Ezalatt az idő alatt a színpad és a 800 férőhelyes nézőtér nem került teljes felújításra. A magyar partnerek részvételével a héten megkezdődtek a javítási munkálatok, az intézményben modern hang- és világítóberendezések felszerelésére is sor kerül.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2021. február 5. – Kossuth Rádió

Egy- vagy kétnemzetiségű az ember? Mert, hogy is lehetne egyszerre valaki szlovák, és magyar nemzetiségű is? Továbbra is az foglalkoztatja az embereket Szlovákiában, hogy egy vagy két nemzetiséget lehet majd bejelölni a február 15-én kezdődő online népszámlálás ívein. Ebben az ügyben már nemcsak a magyarok mozgolódnak, hanem megszólalt Zuzana Caputová köztársasági elnök is.

Kezdődik a második félév a romániai közoktatásban a már tanév elejéről ismert forgatókönyvek szerint. Hargita megyében az utóbbi hónapok fertőzöttségi aránya kedvezően alakult, így az iskolák többsége tantermi oktatással kezdi. Vannak azonban példák a sárga és piros forgatókönyvekre is, azaz vegyes és digitális távoktatás is előfordul egy-egy településen vagy esetenként tanintézményekben.

Temes az egyetlen romániai megye, ahol az utóbbi két hétben igazolt koronavírus-megbetegedések száma ezer lakosra számítva meghaladja a 3-at, ami a piros zónába való besorolást jelenti. A magyar iskolák és óvodák az adott település fertőzési mutatója alapján fogadhatják a tanulókat hétfőtől.

A magyar kormány támogatása is nélkülözhetetlen a nagyobb részt EU-s pénzből megvalósuló felújításhoz a kolozsvári evangélikus templomban. Új szakaszába érkezett a restaurálás, most a teljes belsőt újítják meg.

Fontos küldetést vállaltak magukra a délvidéki egyházi kiadók. Amellett, hogy beszámolnak a hitélettel kapcsolatos aktuális hírekről, egyházi vonatkozású helytörténeti kiadványokkal is jelentkeznek, amelyek eljutnak szinte a Kárpát-medence egész területére. Szabó Judit, a Hitélet című katolikus folyóirat szerkesztője, az Agapé Könyv- és Lapkiadó Kft. munkatársa tevékenységéért megkapta a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség Plakett-díját.

A nagybecskereki Balázs György középiskolás korában került a helybeli Madách Színházba, s oszlopos tagja maradt akkor is, amikor amatőr társulattá vált az egykori hivatásos színház. Az Emmanuel Kamarakórusnak 20 éve a tagja. A kultúra terén végzett munkájáért megkapta a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség Magyar Életfa-díját. Balázs Györggyel a díjátadón beszélgettünk.

A muzslyai Don Bosco Családok Egyesülete gazdag programmal, versennyel készül az idei farsangra. Nem árulnak zsákba macskát, mert mint az utóbbi hónapokban minden ezt is online rendezik. De nem ám akárhogyan, a Kárpát-medencében élőköt szólítják meg pályázatukkal. Hogy miről is szól az idei muzslyai farsang, azt az egyesület elnöke mondta el.

Határok nélkül

2021. február 6. – Kossuth Rádió

Január 31-én, vasárnap volt 119 éve, hogy Aradon megszületett minden idők egyik legismertebb és legkedveltebb magyar férfi színésze, Jávor Pál (születési nevén Jermann Pál). Korának ünnepezt művésze szerelemgyerekként jött a világra. A fiút az édesapja csak hároméves korában vette a nevére. Szombathelyi iskolai éveit leszámítva 17 éves koráig élt Aradon. Szülővárosában három évvel ezelőtt emléktáblát avattak azon a házon, amelyről újabban derítették ki, hogy a szülőháza lehet, vagy legalábbis arra a címre anyakönyvezték. Bognár Levente, a volt aradi alpolgármester kezdeményezésére 2018 óta Jávor-napokat tartottak a színész születésének évfordulóján, de idén, a koronavírus-járvány miatt ez elmarad.

Teázásokról, találkozásokról ír a tragikus sorsú erdélyi grófnő, Rhédey Claudia (1812-1841) naplójában, de nemcsak a hétköznapijaiba, hanem a világról alkotott nézeteibe is bepillantást nyerhetünk. Jelenleg fordítják magyarra a német nyelven írt személyes jegyzeteit. A nagymama naplójának magyar kiadása várhatóan egy-két éven belül jelenik meg – mondja a naplót fellelő Fehér János művészettörténész. Korábban, 2019 szeptemberében az erdőszentgyörgyi Rhédey kastély emeleti szobáiban nyitották meg azt a (Mysteria Residentiae Rhédey) kiállítást, amely modern, digitális eszközökkel mutatja be a Rhédey család, illetve a tragikus sorsú Claudia grófnő életét.

Csallóköz vizei és települései, ez a címe annak a német nyelvű térképnek, amelyet Karl Bobics, ha úgy tetszik, Bobics Károly, készített 1855-ben. A Duna és kacsaringós ágvizei találhatóak meg rajta még a folyamszabályozás előtti időkből. A lendvai születésű mérnök, Bobics Károly 1853-ban költözött Komáromba, majd két évre rá nevezte ki Bécs császári és királyi mérnökké. Valószínű, hogy ekkor készítette azt a térképet, amelyet a Sine Metu – Félelem Nélkül Polgári Társulás megvásárolt és sokszorosított.

Nem érkeztek a várt ütemben a Bánsági magyar közéleti lexikonba az egyéni adatlapok, ezért a kezdeményezők nem zárják le az adatgyűjtést, hanem személyes megkereséssel fordulnak a Bánsági Ki kicsoda lehetséges szereplőjéhez. A folyamat azonban több tanulsággal is szolgált akár a magyar identitástudat kérdésében is. Ezekről is beszélt a lexikon kezdeményezője, Bodó Barna.

Kárpát-medence magazinműsor

2021. február 7. – M1

Disznótoros szokások Kárpátalján

Hagyományőrzés, finom ételek és remek hangulat jellemezte az első Csomai Disznótoros napot Kárpátalján, amely a Mezőegcsei Nemzetközi Böllérversenyt helyettesítő programjaként szolgált. Kárpátalja legnagyobb gasztronómiai fesztiválja, amelyre 15 éven keresztül turisták százai látogattak el, idén a koronavírus miatt elmaradt, ennek ellenére a KMKSZ igyekezett más megoldást találni arra, hogy Kárpátalja minden tájegysége bemutathassa saját disznótoros szokásait. Jelenleg a KMKSZ járási szervezetei veszik ki a részüket, tehát jöttek csapattal, egy-egy disznót feldolgoznak, és készítenek mindenki a saját járására jellemző disznótoros ételeket készítenek.

Az adai Polyák család

A Tisza mentén fekvő, tízezer fős délvidéki településen, Adán él a Polyák család. A pandémia súlyosbodásával és a kijárási korlátozások bevezetésével a megélhetésük is veszélybe került, így gyorsan átalakították a vállalkozásuk profilját, és elkezdődött az alkotási folyamat: nyílt végű fajtákat készítenek. Ez azt jelenti, hogy a játékoknál nincs meghatározott kiindulási pont, vagy végcél, a gyermek fantáziájára, és kreativitására van bízva, hogy mit épít belőle. Anna az interneten böngészve talált rá erre a játéktípusra, megtetszett neki, de a beszerzés nagyon nehézkes volt külföldről. Mivel szerette volna a kislányukkal megismertetni a nyílt végű játékokat, így merült fel, hogy saját maguk készítsék el azokat.

Nagydobronyi keramikus család

Nagydobronyban, Kárpátalja egyetlen palóc nagyközségében járunk. A hatezer fős magyar település nemcsak messzi földön híres pirospaprikájáról, hanem művészeiről is jól ismert. Itt él és alkot ugyanis a Kárpátalján köztiszteletben álló Hidi keramikuscsalád. Idősebb Hidi Endre kerámiaművész, 1944-ben született Nagydobronyban. Tanulmányait az Ungvári Iparművészeti Szakiskolában végezte, állítása szerint nem is tudta korábban, mit jelent az, hogy keramikus, de ahogy ő mondja, végül „beleragadt az agyagba”. Az azóta eltelt évek alatt annyira „beleragadt”, hogy Ukrajna Érdemes Népművésze és a Magyar Művészeti Akadémia Külső Köztisztületi tagja is lett.

Térkép

2021. február 6. – Duna TV

Kosárfonás Felső-Háromszéken

Székelyföldön, Lemhény nagyközség határában járunk, ahol télidőben nem ritka látvány a róka. Az elsomfordáló ravaszdit azonban csak megcsodáljuk, mert a helyi fiatalok ágvágó ollókkal a kezükben nem rókavadászatra indulnak, hanem egy ma már errefelé is kiveszőfélben lévő mesterség első lépéseit teszik meg. Szó szerint, hiszen mi mással kezdődhetne a kosárfonás elsajátítása, mint az alapanyag, a fűzfavessző, vagy, ahogy itt hívják, a csigolya begyűjtésével. Lukács Vince lemhényi kosárkötő az első tanácsokkal a mesterség sűrűjébe vezeti be a tanoncokat. A friss fűzfavesszőt a bozótból kell levágni, minél közelebb a földhöz, hogy a vékony, hajlékony vessző minél hosszabb legyen.

Gömöri vándorbölcső

A felvidéki vándorbölcső mintájára, útjára indult a gömöri vándorbölcső is. A nemes kezdeményezéssel a magyar gyermekek születését szeretnék támogatni, amely egyben erősíti a felvidéki magyar közösséget is. Gömörben elsőként a serkei Batta család kapta meg a

vándorbölcsőt. A Felvidéki Vándorbölcső program ötlete a gútai Halász Bélától származik. Gömörben a berzétei református lelkész, Mudi Róbert vette szárnyai alá a kezdeményezést.

Szülőföldön boldoguló szabadkai házaspár

Egy 3 gyermekes fiatal szabadkai magyar házaspár a szülőföldjén keresi a boldogulást. A férj informatikai céget hozott létre, a feleség pedig egy otthon is működő különleges vállalkozást indított be, a kávé- pörköldét. Mindketten úgy érzik, hogy kerek a világ, és pont ott vannak, ahol lenniük kell.

120 éves a Nagyváradi Színház

Már az 1700-as években volt színjátszás Nagyváradon. Fellépett itt Blaha Lujza és Jászai Mari is. A város első kőszínházát, a gyönyörű belvárosi épületet 120 évvel ezelőtt adták át. A jubileumot egy hetes rendezvénysorozattal ünnepelte meg a bihari régió legnagyobb teátruma. 2011 is jelentős színháztörténeti esemény az életükben, ugyanis több mint fél évszázad után, akkor ismét lett önálló magyar társulata a Sebes-Körös parti városnak.

No Sugar Zenekar

Erdélyi pop-rock zenekar is megméreti magát a közmédia „A Dal” című versenyében. A gyergyószentmiklósi No sugar :a Falak című dalával versenyez a Magyarország legjobb slágere címért. A székelyföldi fiatalok lázasan készültek a Duna Televízió műsorára, de mint mondják, már azt is sikerként könyvelik el, hogy bejutottak a 40 legjobb közé.

90 éves a Csíki hoki

Csíkszeredában, a téli sportokról híres székelyföldi városban az 1920-as évek végén alakult meg az első jégkorongcsapat, amely 1931 januárjában játszotta első hivatalos mérkőzését, méghozzá a román főváros csapatával. A csíkiak körében azóta is népszerű ez a sport. Az elmúlt kilenc évtized legfontosabb jégkorong-eseményeiről számos könyvet is írtak. A csíkszeredai csapat kitűnő eredményeket ér el hazai és nemzetközi versenyeken egyaránt. A székelyföldi városban pedig talán nincs is olyan gyerek, aki ne tanulna meg jégkorongozni.